

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA SELJAČKA STRANKA

Krapina, listopad 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2013.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.	10
	Nalaz za 2013.	12
III.	MIŠLJENJE	19

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/14-03/17
URBROJ: 613-04-14-7

Krapina, 27. listopada 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE SELJAČKE STRANKE ZA 2013.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), te odredbi članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13 i 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske seljačke stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2013.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 26. lipnja do 27. listopada 2014.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Svojestvo pravne osobe Stranka je stekla u veljači 1990. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Kralja Zvonimira 17. Djelokrug rada Stranke je određen Statutom i Programom.

Stranka svojim djelovanjem promiče nacionalnu slogu, mir, pravice i čovječnost. Brine o svim socijalno osjetljivim slojevima društva, o očuvanju nacionalnih, kulturnih tradicijskih i ekoloških vrijednosti, te slobodi vjeroispovijesti i pravu svakog čovjeka da poštujući prava drugih uredi svoj život prema vlastitom izboru. Stranka je slijednik Hrvatske pučke seljačke stranke osnovane 1904., a od 1925. djeluje pod sadašnjim imenom.

Programom je utvrđeno da Stranka čini sve da se hrvatska država izgradi na načelima čovječnosti, slobode, demokracije, mirotvorstva, znanja pravne države, socijalnih pravica, zaštite čovjekova zdravlja i zaštite čovjekove okoline, te da njezine gospodarske temelje čine obiteljska gospodarstva, u smislu nauka braće Antuna i Stjepana Radića.

Statutom iz prosinca 2009. su utvrđeni naziv, sjedište i znak Stranke, zastupanje, ciljevi, način djelovanja i javnost rada, prava i obveze članstva, ustrojstvo, interesni oblici djelovanja, odnosno asocijacije, tijela upravljanja, trajanje mandata i opoziv, sredstva za rad, te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposobni hrvatski državljanin koji prihvaća programske ciljeve i Statut Stranke. Predsjednik ustrojstvenog oblika učlanjuje člana koji ima prebivalište na njegovom području. Ogranak, općinska, gradska i županijska organizacija mogu uskratiti primitak u članstvo, ali su o tome dužni obavijestiti Predsjedništvo Stranke, te obrazložiti razloge. Stranka može imati i počasne članove.

Rad Stranke se obavlja u okviru Središnjice, županijskih organizacija, organizacije grada Zagreba, drugih gradskih i općinskih organizacija, te ogranaka prema kriterijima teritorijalne razine i funkcionalnosti, kojima se postiže decentralizacija odlučivanja i funkcioniranja, radi jačanja Stranke kao cjeline. Na području Republike Hrvatske ima 325 općinskih, 95 gradskih i 21 županijskih organizacija koje zajedno imaju 1 654 ogranaka. Posebni oblici su organizacije Stranke u inozemstvu. Interesni oblici djelovanja (organizacije u okviru Stranke) su: Organizacija žena, Organizacija mladih, Sveučilišna organizacija te drugi oblici prema odluci Glavnog odbora (u veljači 2010. osnovana je Organizacija branitelja unutar Stranke pod nazivom Hrvatski sokol, a Odlukom iz siječnja 2014. interesni oblik djelovanja ugrađuje se u sve odredbe Statuta Stranke).

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Glavna skupština, Glavni odbor, Prošireno predsjedništvo, Predsjedništvo, Predsjednik, Nadzorni odbor, Časni sud, Statutarno povjerenstvo, Klub saborskih zastupnika i druga tijela. Mandat članova tijela je četiri godine.

Glavna skupština je najviše tijelo Stranke, a čine ju izabrani predstavnici županijskih organizacija. Županijska organizacija na svakih upisanih 50 članova bira u Glavnu skupštinu po jednog predstavnika. Donosi Statut, Program, Izborni program i druge akte, razmatra i usvaja izvješća koja podnosi Predsjednik i druga tijela Stranke, te obavlja i druge poslove vezano uz djelovanje Stranke u skladu s odredbama Statuta.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Skupštine, a čine ga članovi Proširenog predsjedništva, državni tajnici, zamjenici župana, predsjednici i zamjenici predsjednika županijskih skupština, gradonačelnici, ravnatelji ravnateljstva stručnog vijeća i 30 izabranih članova koje bira Glavna skupština. Utvrđuje prijedlog Statuta, Programske deklaracije i Izbornog programa, donosi strateške i programske smjernice, odluke o ustrojavanju regionalnih organizacija, donosi statutarne odluke koje se potvrđuju na Glavnoj skupštini, na prijedlog županijskih organizacija potvrđuje šest predstavnika županijskih organizacije koje su za županijske skupštine ostvarile najbolji izborni rezultat, donosi akte kojima se na opći način uređuju određena pitanja, donosi proračun prihoda i rashoda, odobrava završni račun, donosi odluke o žalbama, poslovnik o svom ustrojstvu i radu, utvrđuje liste kandidata za Hrvatski sabor i tekuću politiku Stranke, upravlja imovinom Stranke, utvrđuje predstavnike u tijelima izvršne vlasti, te obavlja i druge poslove u skladu s programskim ciljevima, Statutom i odlukama Skupštine. Predsjednik Stranke ujedno je predsjednik Glavnog odbora.

Prošireno predsjedništvo čine članovi predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija, predsjednik Stručnog vijeća i po jedan predstavnik svake obvezne koordinacije. Provodi odluke i zaključke Glavne skupštine i Glavnog odbora, predlaže gospodarske, socijalne i druge programe, donosi poslovnik o svojem radu, u izvanrednim i hitnim slučajevima donosi odluke iz nadležnosti Glavnog odbora, te obavlja i druge poslove predviđene Statutom, odlukama Glavne skupštine i Glavnog odbora.

Predsjedništvo Stranke čine predsjednik Stranke, pet potpredsjednika, Glavni tajnik, predsjednici regionalnih organizacija Stranke, pet biranih članova Predsjedništva, saborski zastupnici, članovi Vlade Republike Hrvatske, župani, pet predstavnika županijskih organizacija koji su za županijske skupštine ostvarili najbolji izborni rezultat i predsjednici asocijacija. Predsjedništvo provodi odluke i zaključke Glavne skupštine i Glavnog odbora, vodi tekuću politiku Stranke, predlaže i provodi programe Stranke, donosi političke i druge odluke o pitanjima o kojima ne odlučuju Glavna skupština i Glavni odbor, predlaže proračun, brine za njegovo izvršavanje, utvrđuje prijedlog završnog računa, donosi Pravilnik o radu tajništva središnjice Stranke, Pravilnik o evidenciji članstva, Poslovnik o svom radu, te obavlja i druge poslove predviđene Statutom, odlukama Glavne skupštine i Glavnog odbora.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, skrbi o cjelovitosti poslovanja Stranke te brine o poštivanju Statuta i zakonitosti rada Stranke, vodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima, brine o izvršenju odluka Glavne skupštine, Glavnog odbora, Proširenog predsjedništva i Predsjedništva, samostalno parafira međustranačke sporazume i dogovore, a potpisuje kad ih prihvati Glavni odbor, brine o imovini Stranke i naredbodavac je o financijskim sredstvima, imenuje voditelja ureda Predsjednika Stranke, podnosi Glavnoj skupštini Izvješće o radu Stranke za mandatno razdoblje, saziva i predsjedava Glavnom odboru, Proširenom predsjedništvu i Predsjedništvu, predlaže kandidate za zastupnike u Hrvatski sabor i predstavnike Stranke u tijelima izvršne vlasti Republike Hrvatske, te obavlja i druge dužnosti utvrđene zakonima, Statutom, odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora, Proširenog predsjedništva i Predsjedništva. Za svoj rad odgovoran je Glavnoj skupštini. Od veljače 2012. Predsjednik Stranke je Branko Hrg.

Nadzorni odbor nadzire i prati provođenje Statuta i odluka središnjih tijela Stranke, financijsko-materijalno poslovanje, pregledava završni račun i podnosi Izvješće nadležnim tijelima Stranke. Sastoji se od pet članova i pet zamjenika.

Časni sud Stranke odlučuje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih časnih sudova, o izrečenim stegovnim mjerama, kao i protiv odluka o suspenziji u skladu s Pravilnikom koji donosi Glavni odbor. Sastoji se od pet članova i pet zamjenika. Statutarno povjerenstvo je dužno davati obvezna tumačenja Statuta i drugih općih akata na zahtjev središnjih tijela Stranke. Za svoj rad je odgovorno Glavnoj skupštini. Sastoji se od pet članova i pet zamjenika.

Klub saborskih zastupnika Stranke ima svrhu da izabranim zastupnicima u Hrvatskom saboru omogući dogovaranje o zajedničkim stavovima u interesu Stranke, te vodi brigu o sadržaju i načinu nastupanja zastupnika u radu Hrvatskog sabora.

Tajništvo je operativno i izvršno tijelo koje obavlja administrativno tehničke poslove za potrebe Stranke. Na čelu tajništva je Glavni tajnik koji organizira, koordinira i upravlja poslovima tajništva, surađuje s predsjednikom i potpredsjednicima, priprema sjednice Skupštine, Glavnog odbora, Proširenog predsjedništva i Predsjedništva i obavlja druge dužnosti predviđene Statutom i odlukama Skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva. Od veljače 2012. Glavni tajnik je Ilija Čorić.

Uz Statut i Program su doneseni i drugi opći akti (Pravilnik o financijskom poslovanju, Poslovnik o ustrojstvu i radu izborne Glavne skupštine, Pravilnik o radu tajništva središnjice, Pravilnik o postupku zbog disciplinske odgovornosti pred Časnim sudom), kojima je uređeno poslovanje Stranke.

Stranka nije donijela kodeks etike kojim su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštivati zaposlenici i članovi političke stranke, posebno članovi političke stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti. Stranka je donijela Pravilnik o postupku zbog disciplinske odgovornosti pred Časnim sudom. Postupak zbog disciplinske odgovornosti može se pokrenuti protiv člana Stranke, ako svojim postupcima ozbiljno, savjesno i ponovljeno čini disciplinske, materijalne i druge prekršaje ili se ponaša suprotno dužnostima člana Stranke navedenim u Statutu Stranke.

Planiranje

Financijski plan za 2013. je donesen i usvojen na sjednicama Predsjedništva i Glavnog odbora u prosincu 2012. Izmjene financijskog plana su donesene u srpnju 2013. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 6.665.000,00 kn, rashodi u iznosu 6.800.000,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 135.000,00 kn. Manjak prihoda planira pokriti iz prenesenog viška prihoda prethodne godine koji je iznosio 2.204.005,00 kn.

Planirani prihodi u iznosu 6.665.000,00 kn se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 5.100.000,00 kn, od članarina i članskih doprinosa u iznosu 700.000,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 850.000,00 kn, financijskih prihoda u iznosu 5.000,00 kn i drugih prihoda u iznosu 10.000,00 kn.

Planirani rashodi u iznosu 6.800.000,00 kn se odnose na materijalne rashode u iznosu 3.720.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 920.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 60.000,00 kn i druge rashode u iznosu 2.100.000,00 kn.

Ostvarenje plana prate i analiziraju Predsjednik Stranke, Glavni tajnik i Nadzorni odbor.

Prema Godišnjem programu rada predviđeno je financiranje aktivnosti u iznosu 4.820.000,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji programi: ustrojavanje izbornih i operativnih stožera u svim općinskim, gradskim i županijskim organizacijama Stranke u iznosu 2.000.000,00 kn, organizacija sjednica tijela Stranke u iznosu 900.000,00 kn, organizacija hodočašća u Mariju Bistricu i Molve u iznosu 350.000,00 kn, obilježavanje značajnijih datuma iz povijesti Stranke u iznosu 250.000,00 kn, posjet dužnosnika Stranke gospodarskim i sajamskim događanjima u iznosu 200.000,00 kn, te organizacija središnjeg izvornog stožera i izbornih stožera u županijskim organizacijama Stranke za izbore za EU parlament u iznosu 150.000,00 kn. Godišnji program rada je podijeljen na osnovne programske ciljeve, smjernice i programske aktivnosti, te su predviđena sredstva za njihovo ostvarivanje. Aktivnosti su obavljene u skladu s Financijskim planom i Godišnjim programom rada.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje i dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Osim toga dostavljeni su Godišnji program rada i Financijski plan za 2013.

Stranka je na web-stranicama objavila Bilancu i Izvještaj o prihodima i rashodima, te godišnje i polugodišnje Izvješće o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama). Bilješke uz financijska izvješća nisu objavljeni na web-stranicama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2013., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 6.686.727,00 kn, što je za 1.906.912,00 kn ili 39,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz državnog proračuna	505.725,00	328.708,00	65,0
2.	Prihodi iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	3.597.959,00	4.385.911,00	121,9
3.	Prihodi od članarina	490.547,00	716.141,00	146,0
4.	Prihodi od imovine	89.580,00	2.057,00	2,3
5.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	68.620,00	866.021,00	-
6.	Drugi prihodi	27.384,00	387.889,00	-
	Ukupno	4.779.815,00	6.686.727,00	139,9

Od ukupnih prihoda, na prihode ostvarene u Središnjici Stranke se odnosi 1.116.429,00 kn ili 16,7 %, a na prihode ostvarene u drugim organizacijskim jedinicama 5.570.298,00 kn ili 83,3 %.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 328.708,00 kn, što je 4,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode iz državnog proračuna koji su ostvareni u iznosu 324.833,00 kn, dok se prihodi u iznosu 3.875,00 kn odnose na prihode iz županijskog proračuna koji su trebali biti evidentirani na računu-prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2013., koju je donio Hrvatski sabor u veljači 2013. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru, nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista i zastupnici nacionalnih manjina. Stranka je navedene prihode ostvarila za jednog zastupnika u Hrvatskom saboru. Sredstva su tijekom godine doznačavana na središnji račun Stranke.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 4.385.911,00 kn, što je 65,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 716.141,00 kn, što je 10,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu 709.721,00 kn i prihode od članarina u iznosu 6.420,00 kn.

Prihodi od članskih doprinosa se odnose na sredstva koja su prema Odluci o članskom doprinosu (dužnosničkoj članarini) iz prosinca 2012., obvezni plaćati članovi Stranke koji primaju plaću ili ostvaruju naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke u zakonodavnoj, predstavničkoj i izvršnoj vlasti, tvrtkama, ustanovama, upravama, zavodima, nadzornim odborima i upravnim vijećima. Članovi Stranke koji primaju plaću (koja proizlazi iz mandata Stranke) u zakonodavnoj, predstavničkoj i izvršnoj vlasti, tvrtkama, ustanovama, upravama, zavodima, nadzornim odborima i upravnim vijećima, članski doprinos uplaćuju u visini 3,0 % neto plaće mjesečno, a članovi Stranke koji ostvaruju naknadu za rad u vijećima, skupštinama, upravnim vijećima i nadzornim odborima institucija i ustanova u visini 10,0 % neto isplaćene predmetne naknade mjesečno.

Obveza uplate članarine, čija visina ovisi o imovinskim mogućnostima ili odluci županijske organizacije Stranke, utvrđena je Odlukom o visini i raspodjeli članarine članova Stranke iz rujna 2009. Stranka je vodila evidenciju o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. (Obrazac E-G), a nije vodila evidenciju o primljenim članskim doprinosima. O primitku članarina i članskih doprinosa, članovima nisu izdavane potvrde.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 866.021,00 kn, što je 13,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke. Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) izdaje se potvrda, te vodi evidencija. Stranka je tijekom 2013. primila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od 167 fizičkih osoba u iznosu 433.132,00 kn (pojedinačnih iznosa od 50,00 kn do 30.000,00 kn) i 64 pravne osobe u iznosu 509.120,00 kn (koje su pojedinačno iznosile od 100,00 kn do 57.273,00 kn), te dobrovoljne priloge (donacije) u obliku proizvoda ili usluga od sedam fizičkih osoba u iznosu 11.369,00 kn. Za dobrovoljne priloge (donacije) u proizvodima i uslugama fizičke osobe su priložile izjave Stranci na kojima su navedene vrijednosti usluga i da ne podliježu naplati. Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Podaci u evidenciji ne odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 387.889,00 kn, što je 5,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od povrata sredstava za naknadu troškova izborne promidžbe (nakon zatvaranja računa za financiranje izborne promidžbe kandidata za načelnike, gradonačelnike i župane) u iznosu 377.024,00 kn i od naknada šteta i refundacija u iznosu 10.865,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2013., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 7.019.772,00 kn, što je za 563.579,00 kn ili 8,7 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	1.072.961,00	926.606,00	86,4
2.	Materijalni rashodi	5.026.854,00	5.836.090,00	116,1
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	89.673,00	96.735,00	107,9
2.2.	Naknade volonterima	168.334,00	120.457,00	71,6
2.3.	Rashodi za usluge	3.329.418,00	4.308.679,00	129,4
2.4.	Rashodi za materijal i energiju	526.995,00	461.215,00	87,5
2.5.	Drugi materijalni rashodi	912.434,00	849.004,00	93,0
3.	Rashodi amortizacije	224.464,00	186.463,00	83,1
4.	Financijski rashodi	87.024,00	25.837,00	29,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	41.380,00	42.106,00	101,8
6.	Drugi rashodi	3.510,00	2.670,00	76,1
	Ukupno	6.456.193,00	7.019.772,00	108,7
	Manjak prihoda	1.676.378,00	333.045,00	19,9

Vrijednosno značajnije povećanje rashoda za 979.261,00 kn ili 29,4 % se odnosi na povećanje rashoda za usluge zbog povećanja rashoda za lokalne izbore.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu 7.019.772,00 kn, na rashode Središnjice Stranke se odnosi 1.061.801,00 kn ili 15,1 % ukupnih rashoda, a na rashode ostvarene u drugim organizacijskim jedinicama 5.957.971,00 kn ili 84,9 %.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 926.606,00 kn, što je 13,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće u iznosu 804.445,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 119.661,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 2.500,00 kn. U odnosu na 2012. rashodi za zaposlene su manji za 146.355,00 kn ili 13,6 % zbog smanjenja broja zaposlenih tijekom godine. Stranka je koncem 2013. imala 13 zaposlenika.

Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s propisima koji uređuju način obračuna i isplate plaća i drugih naknada zaposlenima.

- Materijalni rashodi

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 5.836.090,00 kn, što je 83,1 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu su veći za 809.236,00 kn ili 16,1 % zbog povećanja rashoda za izbornu promidžbu. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 4.308.679,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 461.215,00 kn, naknade volonterima u iznosu 120.457,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 96.735,00 kn i druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 849.004,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda vrijednosno najznačajniji su rashodi za usluge ostvareni u iznosu 4.308.679,00 kn, a odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu 1.893.621,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 1.013.649,00 kn, telefona, pošte i prijevoza u iznosu 726.830,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 245.268,00 kn, komunalne usluge u iznosu 83.947,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 43.776,00 kn, računalne usluge u iznosu 33.304,00 kn i druge usluge u iznosu 268.284,00 kn.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi ostvareni u iznosu 849.004,00 kn se odnose na rashode za reprezentaciju u iznosu 822.370,00 kn, premije osiguranja u iznosu 20.857,00 kn i članarine u iznosu 5.777,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 186.463,00 kn, što je 2,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Navedeni rashodi se odnose na amortizaciju uredske i računalne opreme, osobnih automobila i računalnih programa.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 25.837,00 kn, što je 0,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 16.256,00 kn i kamate u iznosu 9.581,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 42.106,00 kn, što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na tekuće donacije (pomoći) udrugama u iznosu 37.850,00 kn i fizičkim osobama u iznosu 4.256,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2013. je iskazan u iznosu 333.045,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 2.204.005,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.870.960,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2013. ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 2.807.264,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2013.	Stanje 31. prosinca 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	1.311.605,00	1.023.251,00	78,0
2.	Financijska imovina	2.217.094,00	1.784.013,00	80,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.986.992,00	1.552.137,00	78,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika, te za više plaćene poreze i drugo	112.102,00	131.876,00	117,6
2.3.	Dionice i udjeli u glavnici	118.000,00	100.000,00	84,7
Ukupno imovina		3.528.699,00	2.807.264,00	79,6
3.	Obveze	718.670,00	330.280,00	46,0
4.	Vlastiti izvori	2.810.029,00	2.476.984,00	88,1
Ukupno obveze i vlastiti izvori		3.528.699,00	2.807.264,00	79,6

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2013. je manja u odnosu na stanje iskazano početkom 2013. za 721.435,00 kn ili 20,4 %. Smanjenje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na financijsku imovinu u iznosu 433.081,00 kn ili 19,5 % i obveze u iznosu 388.390,00 kn ili 54,0 %. Do smanjenja je došlo zbog podmirenja obveza prema dobavljačima.

Vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na uredsku i komunikacijsku opremu te namještaj u iznosu 1.931.566,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 724.537,00 kn, umjetnička djela u iznosu 698.655,00 kn, računalne programe u iznosu 105.340,00 kn, zemljište u iznosu 50.000,00 kn, te ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 2.486.847,00 kn.

Vrijednost financijske imovine se odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 1.552.137,00 kn, druga potraživanja u iznosu 105.340,00 kn, udjele u glavnici u iznosu 100.000,00 kn, te jamčevne pologe za najam automobila u iznosu 26.536,00 kn.

Obveze u iznosu 330.280,00 kn se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 254.035,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu 63.945,00 kn, te druge obveze u iznosu 12.300,00 kn. U odnosu na prethodno razdoblje manja su za 388.390,00 kn ili 54,0 % zbog podmirenja obveza prema dobavljačima iz prethodnog razdoblja.

Vlastiti izvori u iznosu 2.476.984,00 kn se odnose na višak prihoda u iznosu 1.870.960,00 kn i vlastite izvore u iznosu 606.024,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2013.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također, je obavljena provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, materijalne rashode, te druge rashode. Obavljeni su razgovori s Glavnim tajnikom Stranke, te osobom zaduženom za vođenje poslovnih knjiga Stranke. Provjereno je, jesu li podaci objavljeni na web-stranicama Stranke.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje poslovnih promjena u blagajni na temelju istinite, uredne i prethodno kontrolirane dokumentacije, evidentiranje poslovnih događaja (potraživanja) u poslovnim knjigama na temelju istinitih i vjerodostojnih isprava, obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s propisima, te kod korištenja poslovnih prostora bez naknade, postupati u skladu s propisima.

Državni ured za reviziju je predložio pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, ustrojiti odgovarajuće evidencije, pratiti i kontrolirati naplatu potraživanja za navedene prihode, te sastavljati cjelovitu evidenciju o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste.

Revizijom za 2013. je utvrđeno koje su preporuke u postupku izvršenja i prema kojim nalogima i preporukama nije postupljeno.

Preporuke u postupku izvršenja:

- Stranka pribavlja odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke
- Stranka sastavlja cjelovitu evidenciju o poslovnim prostorima koje koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- evidentiranje poslovnih promjena u blagajni nije obavljeno na temelju istinite, uredne i prethodno kontrolirane dokumentacije, a evidentiranje poslovnih događaja (potraživanja) u poslovnim knjigama nije obavljeno na temelju istinitih i vjerodostojnih isprava
- kod obavljanja popisa imovine i obveza, te korištenja poslovnih prostora bez naknade nije postupljeno u skladu s propisima
- evidencija o potraživanjima za sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u čijim predstavničkim tijelima su članovi Stranke, nije ustrojena.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2013.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje, prihode, te poslovne prostore koje Stranka koristi.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. Za organizaciju i provođenje sustava unutarnjih kontrola, odgovoran je zakonski predstavnik Stranke. Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Posljedica slabosti sustava unutarnjih kontrola su nepravilnosti vezane uz računovodstveno poslovanje (poslovne knjige i financijski izvještaji, popis imovine i obveza, te objava podataka), prihode i poslovne prostore koje Stranka koristi.

Stranka nije donijela kodeks etike kojim su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštivati zaposlenici i članovi političke stranke, posebno članovi političke stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati aktivnosti na ustrojavanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola s ciljem osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno financijskog poslovanja Stranke. Predlaže se donijeti kodeks etike, upoznati sve zaposlenike i rukovoditelje s kodeksom etike, te provesti izobrazbu kako bi se osiguralo da zaposlenici i rukovoditelji, te članovi političke stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti.

- 1.2. *Stranka je prihvatila prijedloge u vezi ustrojavanja učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. U obrazloženju navodi da pokušava unaprijediti sustav unutarnje kontrole aktivirajući nadzorne odbore svojih županijskih organizacija, te osposobljavanjem izabranih članova u nadzorne odbore i djelatnika Stranke, koji rade izvan središnjice Stranke, kroz koordinacije tajnika.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13, 1/14 i 44/14).

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

Poslovne promjene u poslovnim knjigama su evidentirane na temelju vjerodostojne, istinite, uredne i prethodno kontrolirane dokumentacije, osim blagajničke dokumentacije (računi dobavljača nisu kontrolirani, niti potpisani od odgovorne osobe). Navedeno nije u skladu s odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da se knjiženje i evidentiranje poslovnih promjena temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

U poslovnim knjigama su evidentirana potraživanja od fizičkih osoba iz ranijih godina, za novčana sredstva isplaćena putem bankomata u iznosu 88.966,00 kn, za koja do rujna 2014., nije predočena dokumentacija o utrošku. Za naplatu navedenog potraživanja poduzete su raspoložive mjere naplate.

Podaci iskazani u financijskim izvještajima za 2013. nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. U financijskom Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, prihodi po posebnim propisima odnosno prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su iskazani u iznosu 4.714.619,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu 4.774.946,00 kn, odnosno za 60.327,00 kn manje, dok su rashodi za usluge u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija iskazani u iznosu 4.308.679,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu 4.340.830,00 kn, odnosno za 32.151,00 kn manje. U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2013., imovina, obveze i vlastiti izvori su iskazani u iznosu 2.807.264,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu 2.929.011,00 kn, odnosno za 121.747,00 kn manje. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 3. i 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija kojima je propisano da su neprofitne organizacije obvezne evidentirati poslovne događaje, voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva, te da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Za objektivnost i realnost financijskih izvještaja odgovara zakonski predstavnik.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih promjena u blagajni na temelju prethodno kontrolirane dokumentacije, evidentiranje poslovnih događaja (potraživanja) u poslovnim knjigama na temelju istinitih i vjerodostojnih isprava, te sastavljanje i podnošenje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza sa stanjem 31. prosinca 2013. je obavljen u Središnjici i većem broju organizacijskih jedinica. Cjelovito Izvješće o obavljenom popisu za Stranku u cjelini nije sastavljeno. Svi ustrojstveni oblici Stranke dužni su sastaviti godišnji popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance. Za popis se imenuje povjerenstvo koje svojim potpisom ovjerava popis imovine i obveza. Odluka o popisu imovine i obveza kojom treba odrediti datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama, nije donesena.

Središnjica i organizacijske jedinice koje su obavile popis nisu uskladile knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 14. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da je nakon popisa povjerenstvo obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom predstavniku.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Objava podataka

Stranka je na svojim web-stranicama, u propisanom roku, objavila Bilancu i Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija. Stranka nije objavila Bilješke uz financijske izvještaje. Prema odredbama članka 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, godišnji financijski izvještaji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su isti dužni sastavljati i podnositi na način utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija (kao i financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe, političkih stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata iz članka 34. istog Zakona), javni su dokumenti. Financijske izvještaje su dužni objaviti na svojim web-stranicama najkasnije do početka ožujka tekuće godine za prethodnu godinu u trajanju od najmanje 90 dana.

Stranka je na web-stranicama objavila Izvješće o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) od pravnih i fizičkih osoba, a objavljeni podaci ne odgovaraju podacima koji su evidentirani u poslovnim knjigama Stranke. Prihodi od donacija u financijskim izvještajima su iskazani u iznosu 866.021,00 kn, a u Izvještaju o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) od pravnih i fizičkih osoba u iznosu 953.621,00 kn što je za 87.600,00 kn manje.

Državni ured za reviziju nalaže objavljivanje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Nalaže se uskladiti Izvješće o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) s podacima u poslovnim knjigama Stranke.

- 2.2. *Stranka je prihvatila naloge u vezi evidentiranja poslovnih promjena u blagajni na temelju prethodno kontrolirane dokumentacije, evidentiranja poslovnih događaja (potraživanja) u poslovnim knjigama na temelju istinitih i vjerodostojnih isprava, sastavljanja i podnošenja financijskih izvještaja, obavljanja popisa imovine i obveza, te objavljivanja financijskih izvještaja i usklađivanja Izvješća o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) s podacima u poslovnim knjigama Stranke. U vezi nepravilnosti u blagajničkom poslovanju iz ranijih godina (2009., 2010. i 2011.), dok nije postojao jedinstveni žiro račun Stranke, koje se odnosi na neopravdane akontacije, Stranka navodi da poduzima mjere za naplatu navedenih potraživanja od fizičke osobe te kako će u slučaju da pravne radnje za naplatu potraživanja i dalje ne budu učinkovite, stranačka tijela do konca 2014. donijeti odluke o njihovom otpisu. U vezi popisa imovine i obveza navodi kako zbog nemogućnosti financiranja rada tajnika u svim županijskim organizacijama nije sastavila cjelovito izvješće o popisu imovine i obveza na jednoobrazan način što u konačnici otežava usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem na terenu.*

Stranka obrazlaže kako će utvrđeni problem otkloniti u ovoj godini unutarnjom preraspodjelom poslova te imenovanjem povjerenstava za popis imovine i obveza koji će taj posao obaviti u skladu s propisima.

3. Prihodi

3.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 6.686.727,00 kn, što je za 1.906.912,00 kn ili 39,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 328.708,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 4.385.911,00 kn, prihode od članarina u iznosu 716.141,00 kn, prihode od imovine u iznosu 2.057,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 866.021,00 kn, te druge prihode u iznosu 387.889,00 kn. Utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i na prihode od članarina.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 4.385.911,00 kn, što je 65,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača.

Stranka nije ustrojila evidenciju o potraživanjima za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija predstavnička tijela su imenovani pojedini članovi Stranke. Tijekom 2013. pojedine jedinice lokalne samouprave su dostavljale Stranci obavijesti o iznosu raspoređenih sredstava (69 od 419 ili 23,8 %), kako bi se omogućilo praćenje i kontrola pravodobnosti naplate navedenih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke. Nalaže se ustrojiti odgovarajuće evidencije, te pratiti i kontrolirati naplatu potraživanja za navedene prihode.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 716.141,00 kn, što je 10,7 % ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu 709.721,00 kn i godišnjih članarina s područja jedne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 6.420,00 kn.

Prihodi od članskih doprinosa su ostvareni na temelju Odluke o članskom doprinosu (dužnosničkoj članarini) iz prosinca 2012. kojom je određeno da članski doprinos uplaćuju članovi Stranke koji primaju plaću ili ostvaruju naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke u zakonodavnoj, predstavničkoj i izvršnoj vlasti, tvrtkama, ustanovama, upravama, zavodima, nadzornim odborima i upravnim vijećima.

Članovi Stranke koji primaju plaću (koja proizlazi iz mandata Stranke) u zakonodavnoj, predstavničkoj i izvršnoj vlasti, tvrtkama, ustanovama, upravama, zavodima, nadzornim odborima i upravnim vijećima članski doprinos uplaćuju u visini 3,0 % neto plaće mjesečno, a članovi Stranke koji ostvaruju naknadu za rad u vijećima, skupštinama, upravnim vijećima i nadzornim odborima institucija i ustanova u visini 10,0 % neto isplaćene predmetne naknade mjesečno. Stranka nije vodila evidenciju niti je izdavala potvrde o primljenim članskim doprinosima. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 10. Zakona o financiranju političke aktivnosti i izborne promidžbe i članka 7. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), kojima je propisano, između ostalog, da su političke stranke dužne voditi i evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa i izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Prihodi od članarina su ostvareni na temelju Odluke o visini i raspodjeli članarine članova Stranke iz prosinca 2006. kojom je visina godišnje članarine određena u iznosu 30,00 kn. Članarine su uplaćivane na žiro račun Stranke. Uplate članarine odnose se na članove s područja jedne županije. Stranka vodi evidenciju o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. (obrazac E-G). Evidencija o primljenim članarinama ne odgovara iznosima članarinama evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke (u poslovnim knjigama prihodi od članarina su evidentirani u iznosu 6.420,00 kn, a u evidenciji o primljenim članarinama u iznosu 8.820,00 kn). Potvrde o primitku članarina nisu izdavane. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 10. Zakona o financiranju političke aktivnosti i izborne promidžbe i članka 9. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje evidencije i izdavanje potvrda u skladu s odredbama Zakona o financiranju političke aktivnosti i izborne promidžbe i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe. Predlaže se uskladiti evidenciju o primljenim članarinama s podacima u poslovnim knjigama Stranke.

- 3.2. *Stranka je prihvatila naloge u vezi pribavljanja odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada, ustrojavanje odgovarajuće evidencije, praćenja i kontrole naplate potraživanja za navedene prihode, vođenja evidencije i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, te usklađivanja evidencije o primljenim članarinama s podacima u poslovnim knjigama Stranke. U očitovanju navodi da Stranka pokušava utvrditi iznose potraživanja prema jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali u tim postupcima često nailazi na nesuradnju u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, jer nisu donesene odluke o financiranju rada političkih stranaka koje su zastupljene u općinskim vijećima (o čemu se ne žele očitovati u pisanom obliku), odnosno zbog toga što ih ne provode ili ih ne provode redovito.*

Također navode, kako je vrlo često prisutan i problem usklađivanja uplaćenih sredstava s vremenskim rokom na koji se uplata odnosi, a do grešaka u financijskim izvještajima dolazi zbog objedinjenih uplata iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje političkih aktivnosti i sredstava koje uplaćuju dužnosnici Stranke kao članski doprinos (prema izjavama koje dostavljaju stručnim službama lokalne samouprave). U vezi evidencije članskog doprinosa, Stranka obrazlaže da vodi evidenciju obveznika članskog doprinosa, a potvrde će izdati svim uplatiocima članskog doprinosa nakon postupka usklađenja podataka sa stručnim službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

4. Poslovni prostori koje Stranka koristi

- 4.1. Prema podacima iz poslovnih knjiga i dostavljenoj dokumentaciji, Stranka ima zaključene ugovore o zakupu poslovnih prostora, te podmiruje zakupnine na temelju ispostavljenih računa zakupodavaca. U poslovnim knjigama za 2013. su iskazani rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu 141.873,00 kn. Pojedine organizacijske jedinice koriste prostorije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koje ne plaćaju zakupninu ili plaćaju samo režijske troškove i održavanje. Prema odredbama članka 10. stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, korištenje poslovnog prostora bez naplate na temelju/ili bez zaključenog ugovora, smatra se donacijom. Prema navedenim odredbama, dobrovoljnim priložima (donacijama) se smatraju povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe. Odredbama članka 2. stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, propisano je da se političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača mogu financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način i pod uvjetima utvrđenima ovim Zakonom. Način i uvjeti redovitog godišnjeg financiranja i financiranje naknade troškova izborne promidžbe političkih stranaka iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisani su odredbama članaka 3. do 8., te 18. navedenog Zakona. Vezano za financiranje političkih stranaka od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, citiranim odredbama Zakona propisano je da se iste financiraju iz sredstava proračuna, dok davanje u zakup poslovnih prostora u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave političkim strankama bez naknade, Zakonom nije propisano. Odredbom članka 22. Zakona propisano da se zabranjuje financiranje političkih stranaka i od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom. Iz navedenog proizlazi da korištenje poslovnih prostora u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez naknade predstavlja donaciju iz zabranjenih izvora odnosno zabranjeni način financiranja.

Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora, politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat, dužni su odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od osam dana od dana primljene uplate.

Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

4.2. *Stranka je prihvatila nalog u vezi korištenja poslovnih prostora bez naknade.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2013. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2012., utvrđeni propusti i nepravilnosti koji se odnose na računovodstveno poslovanje (blagajničko poslovanje, potraživanja, popis imovine i obveza), prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te poslovne prostore koje Stranka koristi, ponovljeni su i u 2013.
 - Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su nepravilnosti vezane uz računovodstveno poslovanje (poslovne knjige i financijske izvještaje, popis imovine i obveza, te objavu podataka), prihode i poslovne prostore koje Stranka koristi. (točka 1. Nalaza)
 - Evidentiranje poslovnih promjena u blagajni i evidentiranje potraživanja od fizičkih osoba iz ranijih godina, za novčana sredstva u iznosu 88.966,00 kn nije obavljeno na temelju istinite, uredne i prethodno kontrolirane dokumentacije. Podaci iskazani u financijskim izvještajima za 2013. nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. U financijskom izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija prihodi po posebnim propisima (prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) su iskazani u iznosu 4.714.619,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu 4.774.946,00 kn, odnosno za 60.327,00 kn manje, dok su rashodi za usluge u izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija iskazani u iznosu 4.308.679,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu 4.340.830,00 kn, odnosno za 32.151,00 kn manje. U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2013., imovina, obveze i vlastiti izvori su iskazani u iznosu 2.807.264,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu 2.929.011,00 kn, odnosno za 121.747,00 kn manje. Popis imovine i obveza sa stanjem 31. prosinca 2013. je obavljen u Središnjici i većem broju organizacijskih jedinica. Cjelovito Izvješće o obavljenom popisu za Stranku u cjelini nije sastavljeno, a Središnjica i organizacijske jedinice koje su obavile popis nisu uskladile knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem. Stranka je na svojim web-stranicama u propisanom roku objavila podatke o ostvarenim prihodima i rashodima za 2013., ali ne na propisanom obrascu (Balanca i Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija), a nije objavila Bilješke uz financijske izvještaje. (točka 2. Nalaza)

- Stranka nije ustrojila evidenciju o potraživanjima za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke. Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavljale Stranci obavijesti o iznosu raspoređenih sredstava iako je Stranka upućivala zamolbe navedenim lokalnim jedinicama. Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 716.141,00 kn. Odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu 709.721,00 kn i članarina u iznosu 6.420,00 kn. O primitku članskih doprinosa Stranka nije vodila evidenciju niti je izdavala propisane potvrde o primljenim članskim doprinosima. Stranka je sastavila evidenciju o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. (obrazac E-G). Evidencija o primljenim članarinama nije usklađena s podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke. U poslovnim knjigama prihodi od članarina su evidentirani u iznosu 6.420,00 kn, a u evidenciji o primljenim članarinama u iznosu 8.820,00 kn što je za 2.400,00 kn manje. Potvrde o primitku članarina nisu izdavane. (točka 3. Nalaza)
 - Prema podacima iz poslovnih knjiga i dostavljenoj dokumentaciji, Stranka ima zaključene ugovore o zakupu poslovnih prostora, te podmiruje zakupnine na temelju ispostavljenih računa zakupodavaca. Pojedine organizacijske jedinice koriste prostorije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koje ne plaćaju zakupninu ili plaćaju samo režijske troškove i održavanje, što se prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra donacijom u obliku usluga ili donacijom iz zabranjenih izvora. (točka 4. Nalaza)
4. Stranka je slijednik Hrvatske pučke seljačke stranke osnovane 1904., a od 1925. djeluje pod sadašnjim imenom. Svojim djelovanjem promiče nacionalnu slogu, mir, pravice i čovječnost. Rad Stranke se obavlja u okviru središnjice, županijskih organizacija, organizacije grada Zagreba, drugih gradskih i općinskih organizacija, te ogranaka u oblicima prema kriterijima teritorijalne razine i funkcionalnosti, kojima se postiže decentralizacija odlučivanja i funkcioniranja, radi jačanja Stranke kao cjeline. Na području Republike Hrvatske ima 325 općinskih organizacija, 95 gradskih organizacija i 21 županijskih organizacija koje zajedno imaju 1 654 ogranaka. Statutom iz prosinca 2009. su utvrđeni naziv, sjedište i znak Stranke, zastupanje, ciljevi, način djelovanja i javnost rada, prava i obveze članstva, ustrojstvo, interesni oblici djelovanja, odnosno asocijacije, tijela upravljanja, trajanje mandata i opoziv, sredstva za rad, te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. Stranku predstavlja i zastupa predsjednik. Od veljače 2012. Predsjednik Stranke je Branko Hrg. Stranka ima 13 zaposlenika. Stranka je donijela financijski plan i izmjene plana za 2013. i godišnji program rada. Financijskim planom su planirani prihodi u iznosu 6.665.000,00 kn, rashodi u iznosu 6.800.000,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 135.000,00 kn. Manjak prihoda planira se pokriti iz prenesenog viška prihoda prethodne godine koji je iznosio 2.204.005,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima neprofitnih organizacija za 2013., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 6.686.727,00 kn, rashodi u iznosu 7.019.772,00 kn, te manjak prihoda iznosi 333.045,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 2.204.005,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.870.960,00 kn.

Prihodi ostvareni u iznosu 6.686.727,00 kn se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 328.708,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 4.385.911,00 kn, prihode od članarina u iznosu 716.141,00 kn, prihode od imovine u iznosu 2.057,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 866.021,00 kn, te druge prihode u iznosu 387.889,00 kn. Stranka je tijekom 2013. primila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od 167 fizičkih osoba u iznosu 433.132,00 kn (pojedinačnih iznosa od 50,00 kn do 30.000,00 kn) i 64 pravne osobe u iznosu 509.120,00 kn (koje su pojedinačno iznosile od 110,00 kn do 57.273,00 kn), te dobrovoljne priloge (donacije) u obliku proizvoda ili usluga od sedam fizičkih osoba u iznosu 11.369,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba su u skladu s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) izdaje se potvrda, te vodi evidencija. Podaci u evidenciji ne odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke. Prihodi od donacija u financijskim izvještajima su iskazani u iznosu 866.021,00 kn, a u Izvještaju o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) od pravnih i fizičkih osoba u iznosu 953.621,00 kn što je za 87.600,00 kn manje. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja. Ostvareni rashodi u iznosu 7.019.772,00 kn se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 926.606,00 kn, materijalne rashode u iznosu 5.836.090,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 186.463,00 kn, financijske rashode u iznosu 25.837,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 42.106,00 kn, te druge rashode u iznosu 2.670,00 kn. Stranka je na svojim web-stranicama objavila Bilancu i Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija (ne na propisanom obrascu) i izvješće o donacijama. Stranka nije objavila Bilješke uz financijske izvještaje. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje (poslovne knjige i financijski izvještaji, popis imovine i obveza, te objava podataka), prihode u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i prihode od članarina, te poslovne prostore koje Stranka koristi, utjecali su na izražavanje uvjetnog mišljenja.